

UUMA4

UUSIOMATERIAALIT
MAARAKENTAMISESSA
-OHJELMA 2021-2023

Lupa- ja ilmoitusprosessien kehittäminen ja vesirakentamisen ohjeistustilanne

TYÖRYHMÄ #1, Ympäristölupaprosessin kehittäminen ja yhtenäistäminen (uusiomateriaalit maa- ja vesirakentamisessa)

Nimi	Työnantaja
Jouni Nissinen	YM
Outi Pyy	SYKE
Jussi Reinikainen	SYKE
Satu Jaakkonen	AVI
Emmi Pajunen	ELY
Jenni Ojala	ELY
Vesa Suominen	ELY
Kirsi Pätsi	ELY
Piia Tikka	ELY
Renja Rasimus	Turun kaupunki
Mari Ahlroos	Turun kaupunki
Jaana Lappeteläinen	Tampereen kaupunki
Sari Sassi	Tampereen kaupunki
Heli Lehtinen	Helsingin kaupunki
Virpi Nikulainen	Helsingin kaupunki
Mikko Suominen (pj.)	Helsingin kaupunki
Satu Järvinen	Helsingin kaupunki
Tarja Bäck	Espoon kaupunki
Laura Valokoski	Väylävirasto
Timo Tirkkonen	Väylävirasto
Paula Kajava	Väylävirasto

Nimi	Työnantaja
Tommi Maasilta	Kuntaliitto
Heidi Lettojärvi	Energiateollisuus ry
Juha Laurila	Infra ry
Johanna Vainiomäki	Metsäteollisuus ry
Katja Lehtonen	Ytekki
Pasi Virtanen	Suomen erityisjäte
A-P Heikkilä	L&T
Hannu Harmoinen	Kiertokapula
Tuomo Joutsenoja	Kreate
Sanna Ristonen	YIT
Lotta Kamunen	Skanska
Katja Permanto	PVO
Pekka Rantala	UPM
Juha Koskinen	Tapojärvi Oy
Jukka Huppunen (siht.)	Ramboll Finland Oy
Marjo Koivulahti	Ramboll Finland Oy
Sara Rintamo	Ramboll Finland Oy
Merja Autiola	Ramboll Finland Oy
Kimmo Järvinen	Ramboll Finland Oy

YDINRYHMÄ

Nimi	Työnantaja
Jussi Reinikainen	SYKE
Satu Jaakkonen	AVI
Emmi Pajunen	ELY
Piia Tikka, vesirakentaminen	ELY
Virpi Nikulainen	Helsingin kaupunki
Mikko Suominen	Helsingin kaupunki
Merja Autiola	Ramboll Finland Oy
Marjo Koivulahti	Ramboll Finland Oy
Sara Rintamo	Ramboll Finland Oy
Kimmo Järvinen	Ramboll Finland Oy
Jukka Huppunen	Ramboll Finland Oy

Lisäksi mukana facilioimassa Aino Mensonen / Ramboll ja mahdollisesti myös erityisasiantuntijana Tommy Nyman / Ramboll.

TYÖRYHMÄSSÄ TAPAHTUNUTTA JA SUUNNITELTUA

Päätöskokous 21.11.2023

Toimenpiteet	Mitä käytännössä	Milloin	Tavoite (tilanne 2021-2023)
Lupaprosessin kehittäminen yhdessä viranomaisten kanssa	<ul style="list-style-type: none"> Kokoukset ja työpajat Taustaselvitys nykytilanteesta, haastattelut Lupa- ja ilmoitusprosessien käytännöt, esitys jatkosta Datapankki, opinnäyte suunnitteilla <p>Taustalla "Pirkanmaan kiertotalouspilotti 2021, viranomaisyhteistyön kehittäminen kiertotaloushankkeissa"</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1.6.2021, järjestäytymiskokous / toimintasuunnitelman esittely 24.8.2021, päivitystarpeiden tunnistaminen ja työpajan suunnittelu 4.10.2021, työpaja 8.11.2021, toimintasuunnitelmakokous 14.2.2022, työpajan jatko 20.9.2022, tilannekatsaus ja vuoden 2023 toimintasuunnitelma	<ul style="list-style-type: none"> Uusiomateriaalien maa- ja vesirakennushyötykäytön lupamenettelyt yhdenmukaistuneet ja selkeytyneet
Vesirakentamisen (mm. ruoppausmassojen hyödyntäminen, meritäytöt) ohjeistukseen vaikuttaminen	<ul style="list-style-type: none"> Käsitellään aihetta alustuksen/alustuksien kautta tarkemmin työpajassa. SYKE sedimenttityön esitys marras-joulukuussa 2022? Vesirakentamisen ohjeistuksen laatiminen <p>Taustalla "Sedimenttien pilaantuneisuuden ja puhdistamistarpeen arviointi ja sääntely, SYKE 26/2022" sekä sedimenttien pilaantuneisuuden arviointi</p>	<ul style="list-style-type: none"> 20.9.2022, työpajan suunnittelu 30.11.2022, työpaja 9.2.2023, työpaja 9.5.2023, työpaja 12.9.2023, työpaja	
Asetusten ja ohjeiden päivittämistarpeiden tunnistaminen	Mara ja soveltamisohjeiden päivitys	2023?	
"MASA-lainsäädännön" kommentointi	<ul style="list-style-type: none"> Jussi Reinikainen esittelee Kommentointi keväällä tai syksyllä 2023	2023? erillisessä tilaisuudessa koko UUMA4 ohjelmalle	

LUPA- JA ILMOITUSPROSESSIEN KEHITTÄMINEN, MARA

- Soveltamisoppaan päivitys pohjaveden osalta
- MARA-asetukseen lisätään seuraavien materiaalien ja käyttökohteiden hyötykäyttömahdollisuus:
  - Vallirakenteisiin tulisi sallia myös tuhkien, betonin, jätteenpolton kuonien ja valimohiekkojen hyötykäyttö.
  - Hyödynnettävien materiaalien käyttö tulisi sallia myös viheralueiden maarakentamisessa maastojen muotoiluissa. Puhtaan purkupuun hyötykäyttö olisi myös sallittava maisemoinneissa.
  - Hyötykäyttö mahdollistettava myös paikoitushallien, liikerakennusten ja asuinrakennusten alla.
  - Metsäautoteille mahdollistettava enemmän materiaaleja sekä enemmän kerrospaksuuksia.
- Asetukseen tulisi saada poikkeus siten, että 0–500 metrin etäisyydellä merestä tai järvestä ei asetuksen määrittelemää pohjavedenpinnan etäisyyttä huomioida.
- Lisäksi esitetään, että kerrospaksuudet voisivat olla suurempia, jos käytölle on selvä tarve.
- Kun on kyse suunnitelmallisesta käytöstä, niin MARA-materiaalien varastoinnin tulisi olla sallittua toistaiseksi, kunnes hankkeeseen on saatu kerättyä riittävästi materiaalia ja kun hankkeen maarakentaminen on päättynyt.
- Mara-asetuksen kehittämisen yhteydessä on uudestaan tarkemmin tarkasteltava tutkittavia haitta-aineita ja niiden raja-arvoja huomioiden hyötykäytettävä materiaali, materiaalien käyttökohte sekä mahdollinen sijainti rakennusten alla, jolloin materiaalit eivät tule olemaan kosketuksissa veden kanssa.
- Toteutuneet kohteet tulee olla löydettävissä avoimesta paikkatiedosta ja kohteiden hakemuksista sekä päätöksistä ja toteutumasta tiedot tulee kerätä perustettavaan materiaalipankkiin.

LUPA- JA ILMOITUSPROSESSIEN KEHITTÄMINEN, YMP.LUPA

- Mikäli prosessi on liian hidas, saattaa hanke toteutua ilman uusiomateriaaleja, jolloin siirtyminen vähähiilisempään rakentamiseen hidastuu.
- Nopea lupaprosessi vaatii lisäresursseja, mutta ei rajoita hankkeen toteutusta ja mahdollistaa maksimaalisen uusiomateriaalien hyödyntämisen.
- Nopea lupaprosessi edellyttää myös laadukkaita hakemuksia.
- Mikäli prosessi viedään läpi nopeasti saattaa sidosryhmien kuuleminen jäädä liian vähäiseksi.
- Lupakäsittelyn määräajan asettamisen mahdollisuutta olisi syytä harkita.
- Toiminnanharjoittajat tuntevat käsittelevän tahon ja osaavat tuottaa tarvittavat tiedot paremmin, kun tietävät kenen kanssa asioidaan, jolloin vuorovaikutus ja tiedonkulku sujuu paremmin.
- Keskittäminen voi näkyä paikallistuntemuksen puutteessa, joka saattaa lisätä päätöksien käsittelyaikaa.
- Lisäksi keskittäminen voi ruuhkauttaa käsittelyt, jollei resursseja varata riittävästi.
- Keskittäminen voi toisaalta nopeuttaa käsittelyä ja päätökset tulisivat olemaan yhtenäisempiä.
- Lisäksi hakemuksista ja päätöksistä olisi hyvä saada tieto materiaalipankista, josta voi katsoa mallia. Opas hakemuksen laadintaan voisi myös helpottaa toiminnanharjoittajan työtä.
- Lupaprosessien sujuvoittamiseksi tarvitaan joka tapauksessa koulutuksia (myös videoituna ja tallennettuna materiaalipankkiin), sidosryhmätyöskentelyä sekä ennakkoneuvotteluja ja vuoropuhelua myös käsittelyprosessin aikana.

Laaditaan OPAS / OPPAAN RUNKO hakemusten laadintaan ja käsittelyyn

Suunnittelun kannalta mm. pohdittua:

- Mitä materiaaleja voidaan hyödyntää meritäytöissä tai sisävesitäytöissä (nämä ovat oleellisesti erilaisia esimerkiksi taustapitoisuuden osalta)?
- Miten ympäristökelpoisuus arvioidaan ennakkotutkimuksilla?
- Miten seurataan ympäristövaikutuksia?

Luvituksen kannalta mm. pohdittua:

- Mihin asioihin lupaviranomainen (AVI) kiinnittää huomiota ja mitä määräykset käsittelevät?
- Minkälaisia määräyksiä eri kohteissa on annettu ja ovatko ne yhdenmukaisia?

Tavoitteena luvitusprosessin sujuvoittaminen ja yhdenmukaistaminen kaikkien toimijoiden kannalta (hakija, suunnittelija, lupaviranomainen ja valvova viranomainen)